

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 120.

Anden Sæssion.

38te Møde.

Torsdagen den 28de November.

(Fortsat).

Mourier (fortsat): At Loven saaledes vil blive overeensstemmende med sit egentlige Princip, som gaaer ud paa at hæve det fideicommissariske Baand, der har været til Hindrer for Fæstegodsets Overdragelse til Selveiendom, behøver ingen videre Udviikling, medens man derimod ved den foreslaaede Bestemmelse paa en unaturlig Maade griber ind i Forholdene, unaturlig, siger jeg, saa vist som der ikke tilkommer Fæsterne nogen ubelukkende Ret til at blive Giere af deres i Fæste havende Gaarde. Men der er endnu en anden Side af Sagen, som jeg især vil tillade mig at fremhæve. Det er hvad der i den omhandlede Henseende hidtil har været foreskrevet i de specielle Bevillinger; men noget anderledes stiller det sig, naar hiin Bestemmelse træder frem i en almindelig Lov. Da ligger det Spørgsmaal kun altfor nær, og vil sikkert fra flere Sider atter og atter blive opkastet, det Spørgsmaal, hvorfor man gjør mere for disse Fæstere end for andre, og det vil ikke feile, at en saadan almindelig Lovbestemmelse vil udøve en ikke ringe Indflydelse til yderligere at nære de allerede kun altfor gangse urigtige og eensidige Begreber om Fæsteforholdene og om Fæsternes Stilling i det Hele. Jeg tilstaaer, at det især er fra denne Side, jeg har fundet Betænkkelighed ved Endringsforslaget. Vil man imidlertid gaae ind derpaa, saa mener jeg, at det ogsaa bør holdes skarpt for Die, at det er noget ganske Særegent for disse Forhold; man skal da være sig klart bevidst, at man voterer Loven saaledes, fordi man vil, at den skal slutte til de hidtilværende Bevillinger, og fordi man siger sig, at, da her er

Spørgsmaal om at indrømme en Salgsret, som hidtil ikke har været lovhjemlet, saa kan det lade sig forsvare, at knytte Tilladelsen til saadanne Indskrænkninger, som i andre Retninger kunne anses hensigtsmæssige, og navnlig med Hensyn til det bortfæstede Gods at begrundse Salgsretten paa samme Maade som i Bevillingerne. Det er kun fra dette Standpunkt, en saadan Lovbestemmelse tør betragtes.

Wegener: Forrige Gang, dette Lovforslag var for, stemte jeg imod Bestemmelsen, saaledes som den nu er optagen af Udvalgets Majoritet under Nr. 3. Jeg er imidlertid nu gaaet ind paa en saadan Bestemmelse, og det har jeg gjort, for at komme Comiteen imøde, og for at finde en Udvei til at faae denne Lov igjennem Thinget; men jeg kan ikke sige, at, fordi jeg saa meget er kommet Udvalget imøde, jeg derfor har forandret den Anskuelse, som jeg havde stiftet om disse Forhold. Jeg mener nemlig, at Forholdene paa Lehnsgodserne og Forholdene paa andre Godser, saavidt som de ere mig bekendte, omtrent ere de samme, og at man ikke, strengt taget, bør give Bestemmelser, som ere forskjelliges paa Lehnsgodserne og paa andre Godser. Jeg troer heller ikke, at Forslaget, saaledes som det her er er stillet, i det Hele taget vil bidrage meget og hurtigt til at fremme Selveiendom. Jeg har nemlig den Overbeviisning, at, naar man vil lade der herske Frihed med Hensyn til Kjøb og Salg, da vil det fremme Selveiendom netop i Fæsternes Interessse. Jeg troer, at man maa vogte sig meget for, i disse Forhold at stramme Baandet for meget, og at tage saadanne Bestemmelser, hvorved Godseierne ville føle sig forurettede; thi, naar Sagen skal gaae heldigt og gaae godt, da maa man søge at vinde Velvillighed fra Godseiernes Side, og kun ved denne Velvillighed hos Godseierne ville Fæ-